

Zenithgebouw
Koning Albert II-laan 37
1030 BRUSSEL
www.vaph.be

INFONOTA

**Gericht aan: multidisciplinaire teams, diensten
ondersteuningsplan, gebruikersorganisaties,
gemachtigde experts, revalidatiecentra, bijzondere
bijstandscommissie, heroverwegingscommissie,
permanente werkgroep hulpmiddelen, provinciale
evaluatiecommissie**

21 december 2018

INF/ATH/18/12

Contactpersoon Provinciaal kantoor VAPH

Huursysteem hulpmiddelen bij snel degeneratieve aandoeningen

Geachte heer of mevrouw,

De Vlaamse Regering gaf definitieve goedkeuring voor het invoeren van een huursysteem voor hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening voor personen met een snel degeneratieve aandoening (SDA). Het huursysteem start op 1 januari 2019 samen met het vergelijkbare verhuursysteem van mobiliteitshulpmiddelen van de Vlaamse sociale bescherming (VSB).

Mensen met een SDA zoals ALS hebben snel een hulpmiddel nodig en moeten ook snel van hulpmiddel kunnen veranderen naarmate de ziekte evolueert. Zo hebben zij bijvoorbeeld eerst een gemakkelijk meeneembaar, handbediend communicatietoestel nodig, daarna een toestel bediend

via de rolstoelbesturing en later een oogbediend systeem. Het nieuwe huursysteem voor hulpmiddelen voor personen met een SDA maakt dat mogelijk.

Het huursysteem zal voor personen met een SDA een grote verbetering zijn. De aanvraag, de beslissing en het kunnen beschikken over het huurpakket zullen sneller en met een minimum aan administratie verlopen. Zo wordt onder andere de aanvrager automatisch erkend als persoon met een handicap, worden de huurforfaits rechtstreeks aan de verhuurder betaald en kan een huurpakket dat niet meer voldoet eenvoudig ingewisseld worden voor een ander pakket.

1 Huur van hulpmiddelen voor personen met een SDA

1.1 Aanvraag

Een aanvraag voor een hulpmiddel in het huursysteem kan enkel geïndiceerd worden door een gespecialiseerd multidisciplinair team (MDT) voor SDA van een neuromusculair referentiecentrum (NMRC). Het gespecialiseerde team stelt de SDA vast, indiceert de huurpakketten die op dat moment nodig zijn en schrijft zijn advies neer in een adviesrapport. Dat adviesrapport wordt meegegeven met de betrokkene en doorgestuurd naar het VAPH.

1.2 Doelgroep

Het huursysteem is bedoeld voor personen met een SDA die jonger zijn dan 65 jaar op het moment dat ze voor de eerste keer ondersteuning vragen aan het VAPH en die voldoen aan de verblijfsvoorwaarden van het VAPH.

De snel degeneratieve aandoeningen die in aanmerking komen voor het huursysteem zijn:

1. amyotrofe laterale sclerose
2. primaire laterale sclerose
3. progressieve spinale musculaire atrofie
4. multisystematrofie

Personen met andere neuromusculaire aandoeningen kunnen op advies van het gespecialiseerde MDT voor SDA ook in aanmerking komen mits aan volgende voorwaarden is voldaan:

1° Er is minimaal voldaan aan één van de volgende voorwaarden:

- a) Er is minimaal een matige communicatieve beperking wat betreft spreken. Er is bovendien een snelle en onomkeerbare achteruitgang van de spraakfunctie te verwachten, met een evolutie naar niet verstaanbaar spreken.
- b) Er is minimaal een matig functieverlies in beide bovenste ledematen wat betreft manipuleren en gebruiken van arm en hand in functie van computerbediening. Er is bovendien een snelle en onomkeerbare achteruitgang van de functie van de bovenste ledematen te verwachten, met een evolutie naar de onmogelijkheid om zonder hulpmiddelen of aanpassingen de computer te bedienen.
- c) Er is minimaal een matig functieverlies in beide bovenste ledematen wat betreft manipuleren en gebruiken van arm en hand in functie van bediening van toestellen in de omgeving. Er is bovendien een snelle en onomkeerbare achteruitgang van de functie van

de bovenste ledematen te verwachten, met een evolutie naar de onmogelijkheid om zonder hulpmiddelen of aanpassingen toestellen in de omgeving te bedienen.

2° Door de snelle evolutie van de aandoening zal de persoon snel en in voorkomend geval opeenvolgend verschillende aangepaste hulpmiddelen nodig hebben, waardoor die hulpmiddelen niet voor hun voorziene levensduur kunnen ingezet worden.

1.3 Beslissing

Op basis van het adviesrapport erkent het VAPH de betrokkene automatisch als persoon met een handicap (er is geen PEC-procedure) en worden de gevraagde huurpakketten zonder voorafgaand onderzoek goedgekeurd.

1.4 Huur

Voor het huurpakket zelf kan de betrokkene terecht bij speciaal daarvoor erkende verhuurders. Die leveren de hulpmiddelen aan huis, installeren ze, geven alle nodige instructies, zorgen indien nodig voor aanpassingen en herstellingen en wisselen een pakket dat niet meer voldoet na herindicatie in voor een ander pakket. De afspraken worden geregeld in een huurovereenkomst tussen de betrokkene en de verhuurder. De verhuurder kan een beperkte waarborg vragen aan de betrokkene. De maandelijkse factuur wordt rechtstreeks aan de verhuurder betaald.

1.5 Samen met verhuur van mobiliteitshulpmiddelen (VSB)

De verhuur van mobiliteitshulpmiddelen van de VSB loopt volledig parallel met het verhuursysteem van VAPH-hulpmiddelen voor personen met een SDA. Er wordt gewerkt met dezelfde gespecialiseerde teams voor SDA, hetzelfde adviesrapport en dezelfde erkende verhuurders. Dat is belangrijk omdat de hulpmiddelen perfect samen moeten werken.

1.6 Combinatie huurforfaits met IMB-koop hulpmiddelen

Personen met een SDA moeten voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening gebruik maken van het huursysteem. De aankoop van oplossingen voor diezelfde activiteiten is dus niet mogelijk. Praktisch betekent dit dat personen met een SDA geen tegemoetkoming kunnen krijgen voor de aankoop van een hulpmiddel uit:

- alle rubrieken onder aanvulling/vervanging stem en spraak;
- alle rubrieken onder aanvulling en vervanging bovenste ledematen, domein 3 communicatie;
- vervanging bovenste ledematen, omgevingsbedieningsapparatuur: rubrieken zenders en aanvullingen bij zenders;
- vervanging bovenste ledematen, omgevingsbedieningsapparatuur, ontvangers en andere randapparatuur, rubrieken:
  - aanpassing bediening noodoproep, beloproep, stopcontacten;
  - aanpassing verlichting in noodzakelijke ruimten.

De aankoop van andere hulpmiddelen in de refertelijst zoals een aangepaste parlofoon, een aangepast bed, woningaanpassingen die langere tijd bruikbaar zijn ... is wel combineerbaar met de huurpakketten voor personen met een SDA. Voor die hulpmiddelen moet de betrokkene een

aanvraag doen via de gewone procedure. Hij kan daarbij geholpen worden door elk MDT erkend voor hulpmiddelen en aanpassingen (IMB).

De erkenning als persoon met een handicap die in de huurprocedure gegeven werd, is ook geldig voor de aankoopprocedure.

1.7 Uitzonderlijk BBC

Als duidelijk kan aangetoond worden dat de betrokkene niet kan geholpen worden met een oplossing uit het huursysteem, kan er een aanvraag voor een alternatieve oplossing worden ingediend. Die aanvraag moet door het gespecialiseerd MDT voor SDA zeer grondig gemotiveerd worden in het adviesrapport.

Die uitzonderingsprocedure kan enkel worden gebruikt als de functionele beperkingen en de noodzakelijke individuele technische oplossing uitzonderlijk zijn. Er moet duidelijk aangetoond zijn waarom de huurpakketten niet voldoen.

Een goed gemotiveerde aanvraag zal voorgelegd worden aan de bijzondere bijstandsc commissie (BBC). De BBC kan een tegemoetkoming voor huur of voor aankoop toekennen.

2 Praktische richtlijnen

2.1 Verwijzing naar gespecialiseerde MDT's voor huur SDA

De indicatiestelling van hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening mag voor personen die behoren tot de doelgroep van het huursysteem enkel opgesteld worden door de gespecialiseerde MDT's voor SDA.

Als u, als niet-gespecialiseerd MDT voor SDA, een dergelijke vraag krijgt van een betrokkene met een (vermoeden van) SDA, dan verwijst u de betrokkene naar een gespecialiseerd MDT voor SDA. U adviseert de betrokkene om het aanvraagformulier 'hulpmiddelen en aanpassingen' in te dienen, u legt het huursysteem kort uit en u bezorgt de betrokkene de contactgegevens van de gespecialiseerde MDT's voor SDA. Vanaf 3 januari 2019 kunt u die op de website van het VAPH (www.vaph.be/organisaties/adressen).

Aangezien de meeste personen die tot de doelgroep van het huursysteem behoren vrij vroeg na het vaststellen van de aandoening opgevolgd worden door een NMRC, verwachten we dat zij al op de hoogte zullen zijn van het huursysteem vooraleer ze bij een niet-gespecialiseerd MDT voor SDA langskomen.

2.2 Aanvraag van koophulpmiddelen

Personen met een SDA die nood hebben aan koophulpmiddelen kunnen zich bij het indienen van een aanvraag laten ondersteunen door elk MDT erkend voor hulpmiddelen en aanpassingen. Als de betrokkene vooraf reeds erkend was als persoon met een handicap omwille van een aanvraag in het huursysteem, dan moet er bij de aanvraag geen module A (objectivering van de handicap) worden ingevuld.

2.3 Huurpakketten

Een overzicht van de hulpmiddelen en oplossingen die in de huurpakketten opgenomen zijn, kunt u vanaf 3 januari vinden op de website van het VAPH (www.vaph.be/refertelijst).

2.4 Overgangsmaatregelen

Personen met een SDA die voor 1 januari 2019 al een hulpmiddel voor communicatie, computerbediening of omgevingsbediening aangekocht hebben volgens de huidige IMB-regelgeving, kunnen een beroep doen op de huurpakketten als duidelijk aangetoond wordt dat de aangekochte hulpmiddelen niet (meer) adequaat zijn.

Personen met een SDA die voor 1 januari 2019 een aanvraag voor een hulpmiddel voor communicatie, computerbediening of omgevingsbediening hebben ingediend, maar het hulpmiddel nog niet hebben aangekocht, mogen kiezen of ze de aankoopprocedure verder zetten of overstappen naar de huurprocedure.

2.5 Bijkomende informatie

De informatie uit deze infonota en verdere bijkomende informatie over het huursysteem voor personen met een SDA kan gevonden worden op de website van het VAPH (www.vaph.be/hulpmiddelen).

Vragen over de inhoud van deze infonota kunt u stellen aan onze provinciale kantoren.

Met vriendelijke groeten,

James Van Casteren

Administrateur - generaal